

МАТЕМАТИКА

$$8-4=4$$

$$3+6=9$$

$$2+3=5$$

$$7-4=3$$

$$9-2=7$$

$$6-4=2$$

ДЕРЖАВНІ СИМВОЛИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ
ГЕРБ
УКРАЇНИ**

**ДЕРЖАВНИЙ
ПРАПОР
УКРАЇНИ**

ДЕРЖАВНИЙ ГІМН УКРАЇНИ

Музика Михайла Вербицького

Слова Павла Чубинського

Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці.
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Приспів:

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Прошкуратова Т. С., Пархоменко А. В.

«Математика»
навчальний посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(У 3-х частинах)
Частина 1

Схвалено для використання в освітньому процесі

Київ
«Грамота»
2023

УДК

Схвалено для використання в освітньому процесі
[рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти
від 20 січня 2023 року (протокол № 1) та рішення експертної комісії
з антидискримінаційної експертизи від 23 грудня 2022 року
(протокол № 2)], № 2.0021–2023 у Каталозі надання грифів навчальній літера-
турі та навчальним програмам

Умовні позначення:

— виконай завдання;

— робота в парі,
робота в групі;

— познач;

— розфарбуй,
домалюй;

— творче завдання;

— запам'ятай;

— кругові вирази;

— напиши за зразком.

Прошкуратова Т.

П Математика : навч. посібн. для 1 кл. закл. заг. середн. освіти : У 3-х ч. : Частина 1 / Тамара Прошкуратова, Аліна Пархоменко. — Київ : Грамота, 2023. — 80 с. : іл.

ISBN

Посібник створено відповідно до Державного стандарту початкової освіти та Типової освітньої програми, розробленої колективом авторів під керівництвом Р. Б. Шияна.

У навчальному посібнику передбачено формування математичних компетентностей та застосування їх у житті. У виданні поєднано математичну галузь із літературною, мистецькою, природознавчою, громадянською, соціальною та здоров'язберезувальною.

Для учнів, учителів, методистів і батьків.

УДК

ISBN

© Прошкуратова Т., Пархоменко А., 2023
© Видавництво «Грамота», 2023

ДОРОГІ ДІТИ!

Перед вами — перший навчальний посібник із математики — цікавий, яскравий та пізнавальний. Ми впевнені, що він стане вашим помічником у навчанні.

Математика — захоплива та корисна наука. Коли ви навчитеся добре рахувати, то зможете застосовувати отримані математичні знання в житті.

Посібник складається з трьох частин. У першій частині ви навчитеся рахувати, обчислювати вирази, розв'язувати різноманітні задачі й логічні вправи, будете розфарбовувати малюнки та працювати в групах з однокласниками й однокласницями. Наприкінці кожного уроку ви навчитеся за зразком спочатку писати елементи цифр, а потім цифри та вирази, а також зможете вибрати смайлик відповідно до рівня засвоєного матеріалу.

У цьому вам допоможуть батьки та вчителі.

Завдяки посібнику ви також дізнаєтеся про свою школу, клас, шкільне подвір'я, звичаї, одяг та улюблені страви українців, вивчите державні та народні символи України.

Сподіваємося, що мандрівка в країну Математика стане для вас пізнавальною та захопливою.

Авторки

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

— Я маю значні успіхи!

— Я маю успіхи!

— Мені потрібна допомога!

— Мені потрібна значна допомога!

ШКОЛА ВІДЧИНЯЄ ДВЕРІ НАМ СВОЇ

Ознайомлення зі школою. Лічба. Підготовчі вправи до написання цифр

Розглянь малюнок. Упиши відповіді у квадратах цифрою або постав відповідну кількість крапок.

- Скільки дітей іде до школи?
- Скільки поверхів має школа?
- Скільки вікон на першому поверсі?
- Скільки вікон на другому поверсі?
- Скільки дерев перед школою?
- Скільки дверей має школа?
- Скільки об'єктів на будівлі школи?

Намалюй свою школу. Упиши відповіді у квадратах цифрою або постав відповідну кількість крапок.

- Скільки поверхів має твоя школа?
- Скільки дерев біля школи?
- Скільки входів має твоя школа?
- Через скільки дверей ти проходиш до свого класу?

Розглянь малюнки. Зафарбуй кружечки біля об'єктів, які будуть потрібні на уроках математики.

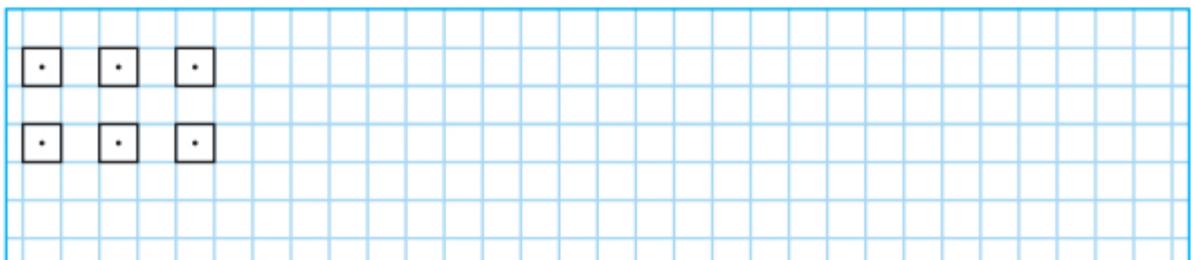
Розглянь малюнки. Упиши відповіді у квадратах цифрою або постав відповідну кількість крапок.

- Скільки кулькових ручок?
- Скільки глобусів?
- Скільки червоних скріпок?
- Скільки лінійок?
- Скільки блакитних олівців?
- Скільки зелених блокнотів?

Напиши за зразком.

Спільні та відмінні ознаки об'єктів. Поділ на групи. Лічба. Пряма, крива й ламана лінії

Розглянь малюнки. Що із зображеного можна побачити на території твоєї школи? Якщо такий об'єкт один — зафарбуй кружечок **червоним кольором**, якщо багато — **зеленим**, якщо немає — **чорним**.

- Обведи **синім кольором** об'єкти, які можна понюхати або скуштувати.

Не все на шкільному подвір'ї можна куштувати та не до всього торкатися!!!

Розглянь малюнки. Визнач і з'єднай об'єкти, пов'язані між собою (за зразком).

Пряма лінія не має початку та кінця.

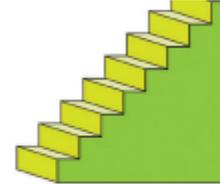
пряма лінія

~~~~~
крива лінія

▲▲▲▲
ламана лінія

Розгляньте малюнки. Запам'ятайте лінії. Які об'єкти, подібні до цих ліній, можна побачити на подвір'ї школи?

Наведи лінії по пунктиру. Назви кожну лінію.

Спустися сходами.

Покоти м'яч.

Намалюй хвилю.

Напиши за зразком.

Ознаки та властивості об'єктів. Форма, розмір, колір. Об'єднання об'єктів у групи за певною ознакою. Лічба

Визнач, які об'єкти у твоєму класі мають форму, подану на малюнках. Полічи, скільки їх. Упиши їхню кількість у квадратах цифрою або постав відповідну кількість крапок.

Розглянь малюнок. Назви об'єкти, які ти бачиш. Якого вони кольору? Упиши їхню кількість у квадратах цифрою або постав відповідну кількість крапок.

зелений білий червоний коричневий

Намалюй стільки кружечків, скільки є у твоєму класі вазонів із квітами.

Розглянь малюнки. Обведи об'єкти, що належать до однієї групи. Визнач, скільки їх у кожній групі (усно).

Розглянь геометричні фігури.

- Полічи, скільки фігур подібних:

за кольором
за формою

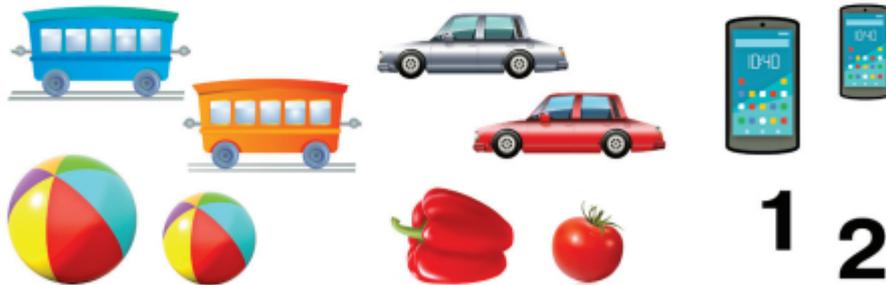

за кольором
за формою

- Запиши їхню кількість цифрою або постав крапки.

Чим подібні та чим відрізняються об'єкти? Розкажи.

Напиши за зразком.

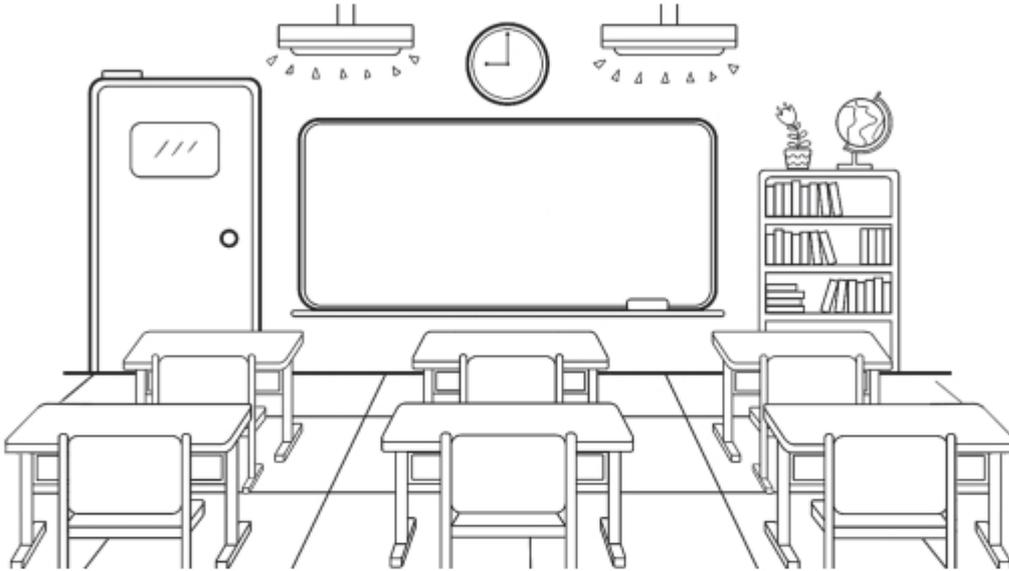

Розміщення об'єктів. Порівняння об'єктів за величиною («більший — менший», «вищий — нижчий»). Лічба

Розглянь малюнок. Які зображені об'єкти в класі є найбільшими? А які найменші? Які однакові?

Розфарбуй парти **зеленим кольором**, а об'єкти, що вищі за парти, — **різними кольорами**.

Визнач та з'єднай об'єкти від найбільшого до найменшого (за зразком).

Зафарбуй найбільший квадрат **синім кольором**, а найменший — **жовтим**.

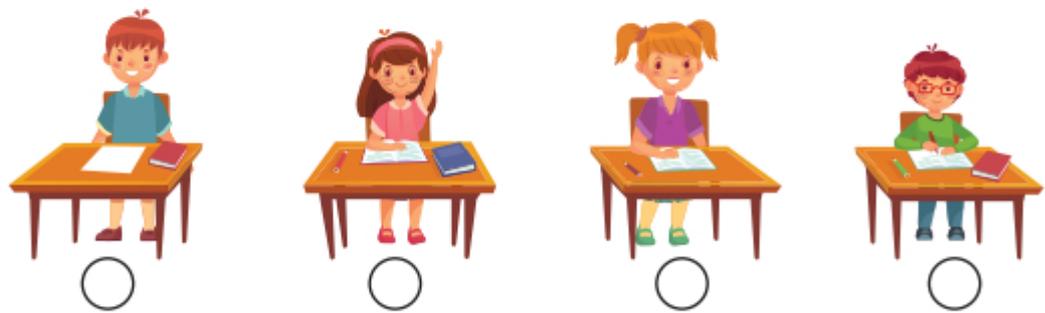
Визнач, хто серед дітей найвищий. Хто найнижчий? Зафарбуй кружечок **зеленим кольором** біля найвищого учня/учениці, **синім** — біля найнижчого.

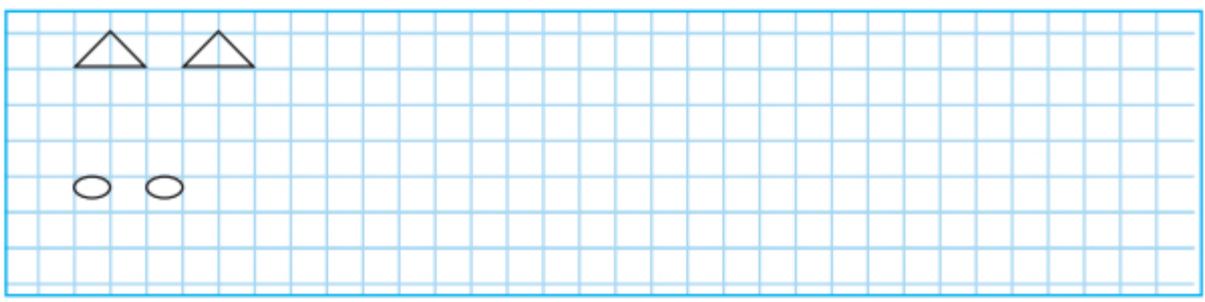
Обведи книжки, які більші, ніж сині. Упиши їхню кількість у квадраті цифрою або познач крапками.

Познач, за якою партою сидить учень/учениця найменшого зросту.

Напиши за зразком.

**Лічба. Розміщення об'єктів у просторі
(над, на, під, біля, за)**

Познач рослини, які трапляються тобі дорогою до школи.

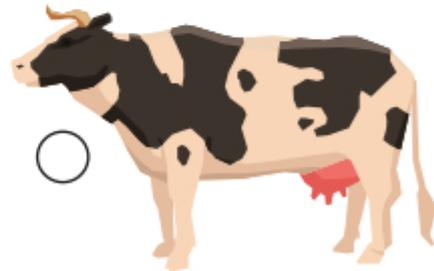
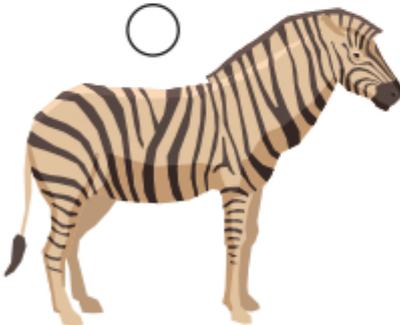

Намалюй над трояндами,
 — на сосні.

над трояндами, — біля берези,

Познач тварин, які трапляються тобі дорогою до школи.

Намалюй під собакою,
 — за котом.

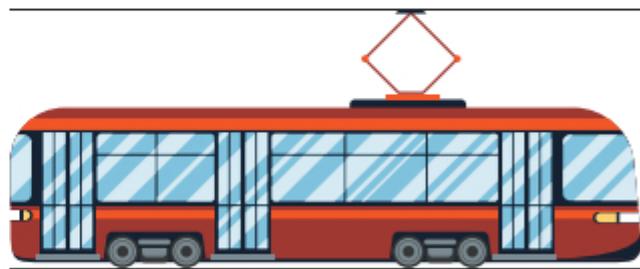
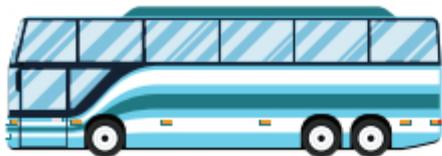
під собакою, — над білкою,

Познач транспортний засіб, який ти зазвичай бачиш, коли йдеш до школи.

Намалюй себе біля того транспорту, який тобі найбільше подобається.

Зафарбуй машину, яка їде попереду, **зеленим кольором**; ту, що позаду, — **червоним**; яка посередині — **жовтим**.

Наведи лінії по пунктиру. Познач прямі, криві та ламані лінії різними кольорами.

Напиши за зразком.

Порівняння об'єктів за довжиною, шириною та висотою. Лічба

Визнач, скільки шляхів від твого будинку до школи. Постав у квадраті відповідно цифру або крапки. На лінії, що подібна до твоєї дороги, намалюй себе.

- Твоя дорога пряма чи хвиляста?

- Твоя дорога коротка чи довга?

- Твоя дорога піднімається вгору чи спускається вниз?

Розкажи за малюнком, хто рухається вгору, а хто — униз.

Розглянь малюнок. У якому напрямку рухаються машини? Яка стрілка показує, куди віє вітер? Обведи її.

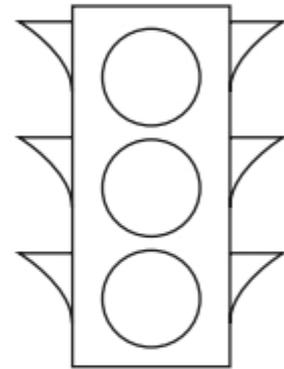

Розглянь малюнки. Що в них спільного? Познач «зебру», яка допоможе безпечно перейти дорогу.

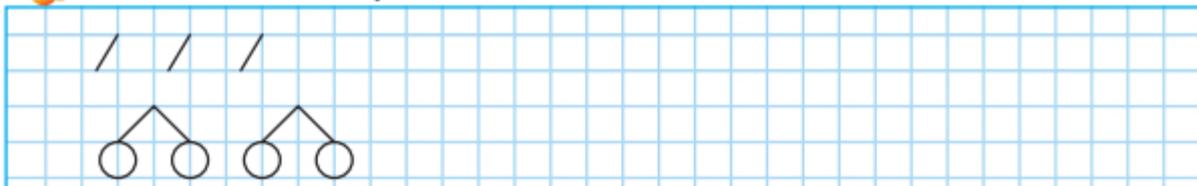
Полічи, скільки світлофорів є на малюнку. Постав у квадраті відповідно цифру або крапки. Розфарбуй світлофор, який допоможе тобі перейти дорогу.

Обговоріть із сусідом/сусідкою по парті, що позначають дорожні знаки, які допоможуть зробити дорогу безпечною.

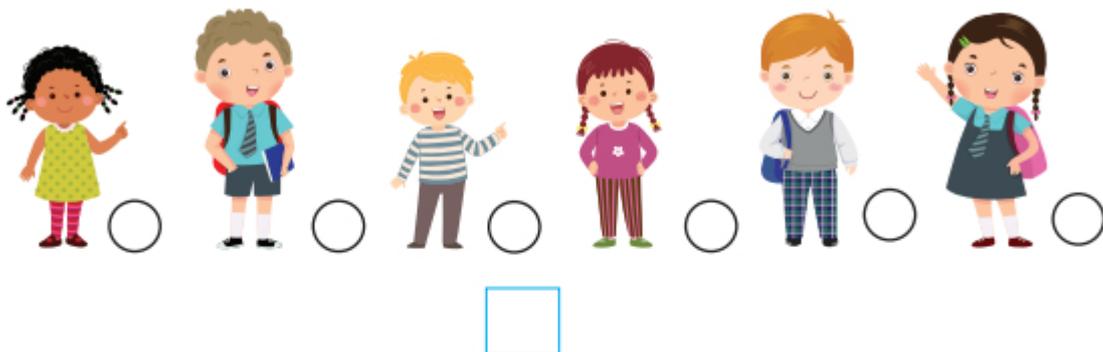
Напиши за зразком.

Порівняння кількості об'єктів (більше, менше, порівну). Лічба

Розглянь малюнки. Познач дітей, які є школярами та школярками. Познач цифрою або крапками у квадраті кількість дітей.

Порівняй ранці з геометричними фігурами. З'єднай лінією ранець із відповідною геометричною фігурою.

- Яких предметів у твоєму ранці найбільше? А яких найменше?

Розгляньте малюнки. Дайте поради своїм однокласникам та однокласницям, як правильно носити рюкзак. Позначте малюнок, де дитина правильно носить рюкзак.

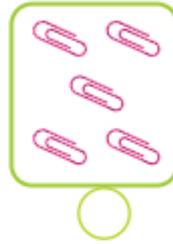
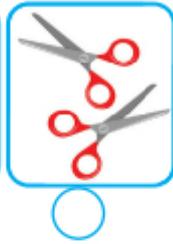
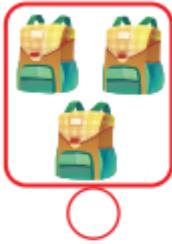

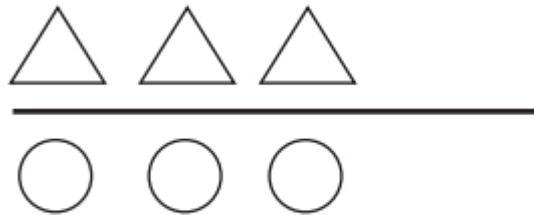
Носити рюкзак потрібно лише за плечима на обох лямках.

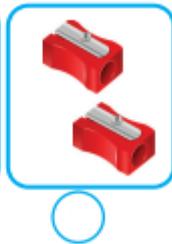
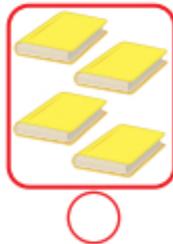
Визнач, на якому з двох малюнків предметів більше. Зафарбуй відповідно кружечок.

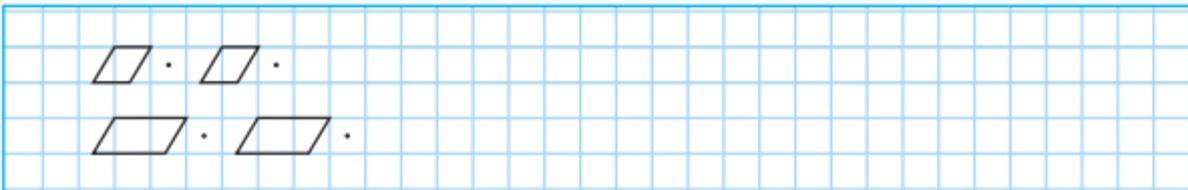
Зроби так, щоб трикутників стало більше, ніж кружечків.

Визнач, на якому з двох малюнків предметів менше. Зафарбуй відповідно кружечок.

Напиши за зразком.

Поняття «стільки само», «стільки, скільки»

Зафарбуй **зеленим кольором** кружечок поруч з об'єктами, які ти покладеш у рюкзак; **жовтим** — ті, які можна покласти; **червоним кольором** — ті, які не варто брати до школи.

Зафарбуй **зеленим кольором** кружечок, розташований поруч з об'єктами, виготовленими з деревини; **червоним** — з пластику, **жовтим** — з тканини.

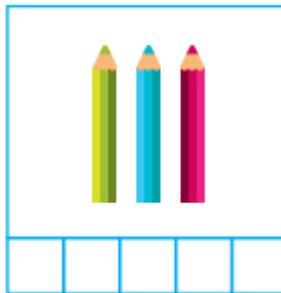
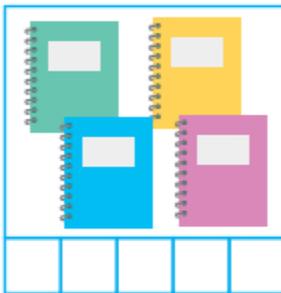
Чому шкільне приладдя не виготовляють зі скла? Розкажіть.

Домалюй стільки само предметів так, щоб їх стало однаково.

Зафарбуй стільки клітинок, скільки зображено об'єктів на кожному малюнку.

Розглянь малюнок і назви предмети, які може містити рюкзак. Познач крапками у квадраті їхню кількість.

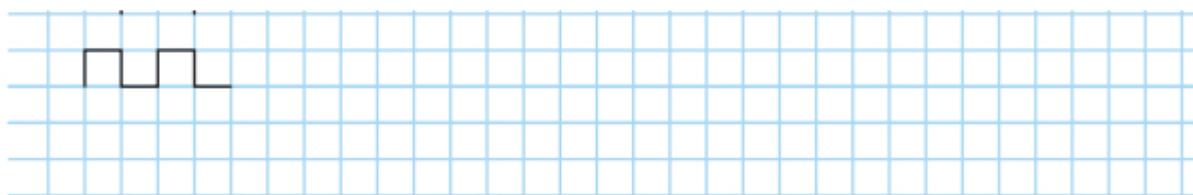

З'єднай лініями різних кольорів професійні портфелі для **лікаря**, **учительки**, **дослідника** та **ранець** для учня/учениці.

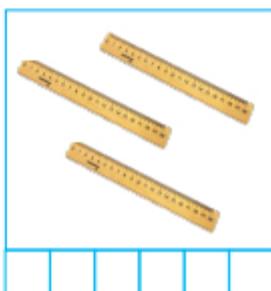
Напиши за зразком.

Завдання для самооцінювання

Зафарбуй стільки клітинок, скільки зображено об'єктів на кожному малюнку.

Познач, який об'єкт «зайвий».

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

Узагальнення до розділу

- Заповни таблицю, поставивши в колонках знаки так («+») або ні («-»).

Я вмію рахувати до 10.	
Я знаю, що таке пряма, крива та ламана лінії.	
Я знаю безпечну дорогу до школи.	
Я розрізняю форму, розмір і колір об'єктів.	
Я орієнтуюся в просторі.	
Я можу порівняти об'єкти за довжиною, шириною та висотою.	
Я можу порівняти кількість об'єктів.	

УКРАЇНА — НАША БАТЬКІВЩИНА

Число й цифра 1. Поняття «один — багато»,
«перший». Написання цифри 1

1. Розгляньте малюнки. Що буває тільки одне? Розкажіть.

• Обведи відповідний малюнок.

2. Хто йде перший? Розкажи.

3. Намалюй Державний Прапор України або вінок зі стрічками, або предмет, який буває тільки 1. Створи об'єкт, який буває тільки 1.

1

Кількість предметів позначаємо **числами**.

Числа записуємо **цифрами**.

Число 1 позначаємо **цифрою 1**.

4. Обведи **синім кольором** цифру, яка позначає твій вік, а **жовтим** — цифру, що позначає кількість членів твоєї родини.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

5. З'єднай цифру 1 із відповідною кількістю об'єктів на малюнках.

6. Обведи в кожній групі ті об'єкти, яких більше.

Лічити предмети починаємо від **1**.

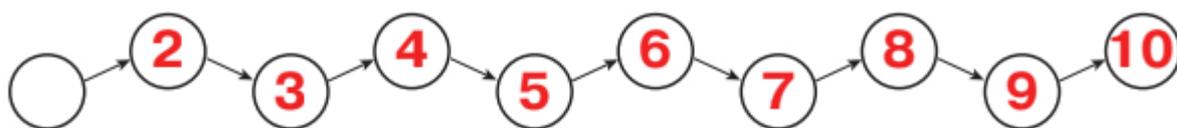

7. Напиши за зразком.

1	1	1	1	1	1	1	1													
1	1	1	1	1	1	1	1													

Завдання для самооцінювання

- Упиши потрібну цифру.

Познач правильну відповідь.

- За допомогою чисел визначаємо

- колір предметів
- смак предметів
- кількість предметів

- Для запису чисел використовуємо

- букви
- цифри
- фігури

- Визнач, скільки існує цифр.

- п'ять
- мільйон
- десять

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

Число й цифра 2. Поняття «другий». Точка, пряма, промінь, відрізок. Написання цифри 2

1. Визначте, яких об'єктів буває тільки 2. Продовжте словосполучення (усно).

У людини 2 руки, 2 очей, а у велосипеда 2 коліс, ...

2. Розглянь малюнок. Кожна дитина тримає прапор своєї держави. Визнач, хто представляє Україну. Яка вона по порядку?

- Скільки кольорів у Державному Прапорі України? Назви їх. Чому вони так розміщені? Розкажи.

3. Розфарбуй Державний Герб України, використовуючи два кольори.

Державний Прапор України, Державний Герб України, Державний Гімн України — символи нашої держави.

2

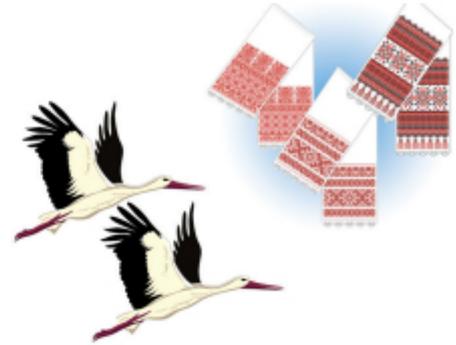
1 і 1 — це 2.

Число 2 — це число, яке складається з двох одиниць.

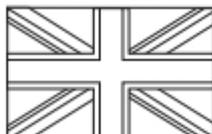
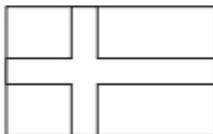
Число 2 позначаємо **цифрою 2**.

4. З'єднай цифру 2 з відповідною кількістю об'єктів. Обведи державні символи України.

5. Кожна країна має свій прапор. Дізнайся в дорослих або за допомогою інтернету, яким країнам належать подані прапори. З'єднай кольорові прапори з незафарбованими. Розфарбуй їх.

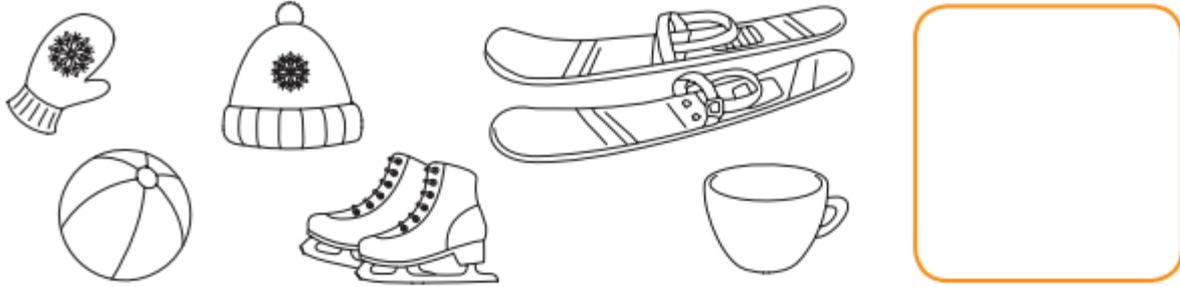

6. Познач монету вартістю 2 гривні (грн).

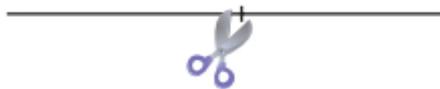

7. Розфарбуй об'єкти, про які кажуть **пара**. Домалюй об'єкт, якому не вистачає пари.

8. Розгляньте малюнки. Запам'ятайте геометричні фігури.

Це — **промені**

Це — **відрізок**

9. Проведи промінь із поданих точок.

10. Напиши за зразком.

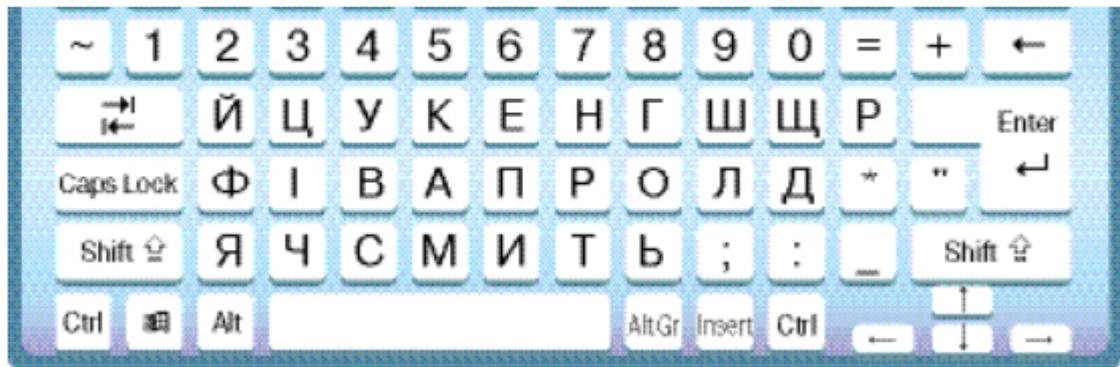
Завдання для самооцінювання

Намалюй на літаку знак, що свідчить про його належність до України.

Зафарбуй на клавіатурі цифру, яка позначає вік твого друга, **ЖОВТИМ КОЛЬОРОМ**, твій клас — **СИНІМ**, а кількість букв у твоєму імені — **ЗЕЛЕНИМ**.

- Визнач, яка цифра передує цифрі 2.

1   3   4

Познач промінь.

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

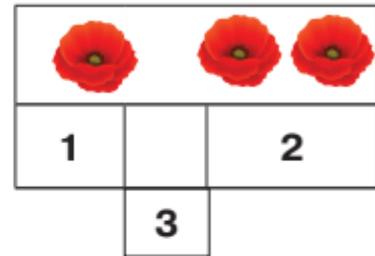
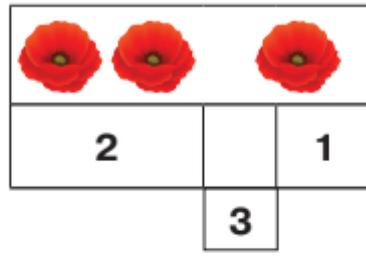
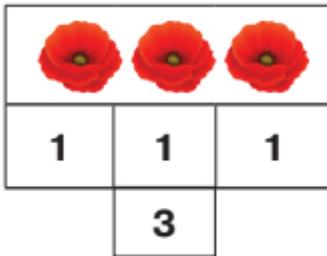

Число й цифра 3. Поняття «третій».
Склад числа 3. Написання цифри 3.
Розпізнавання геометричних фігур

1. Розгляньте малюнки. Запам'ятайте, як можна скласти число 3.

2. Обведи в кожному рядку третій об'єкт.

3. З'єднай цифру 3 з відповідною кількістю об'єктів.

3

2 і 1 – це 3.

Число 3 — це число, яке складається з трьох одиниць.

Число 3 позначаємо **цифрою 3**.

4. Розгляньте малюнки. Які із зображених об'єктів належать до народних символів України? Назвіть їх.

- Які ви ще знаєте народні символи України?

5. Які монети треба взяти, щоб було 3 грн? З'єднай їх.

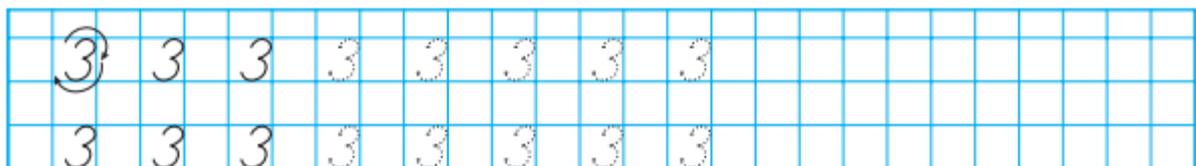
6. Розгляньте малюнки. Це — **трикутники**.

Трикутник має 3 сторони, 3 вершини, 3 кути.

7. Виконай за зразком.

Завдання для самооцінювання

- З яких чисел складається число 3? Запиши або намалюй об'єкти.

- Обведи серед геометричних фігур лише трикутники.

- Використовуючи трикутники, прямі та криві лінії, створи орнамент для українського рушника.

- Домалюй таку кількість прапорців, щоб їх стало по 3.

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

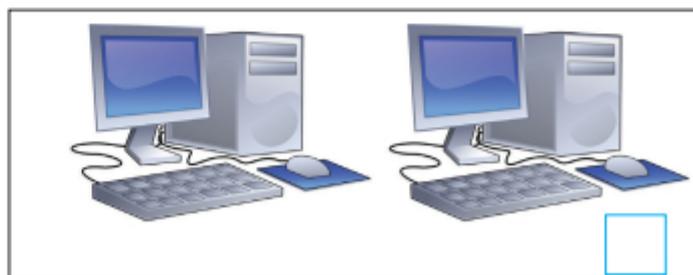
Порівняння чисел. Нерівність. Знаки « < », « > ». Написання цифр

 1. Розгляньте малюнки. Дайте відповіді на запитання (усно).

- Скільки зображено дорослих? Яку роботу вони виконують?
- Скільки зображено дітей? Чим вони займаються?
- Кого більше — дорослих чи дітей?
- Які знаряддя праці використовують діти й дорослі?

2. Запиши, скільки комп'ютерів зображено зліва. А скільки — справа?

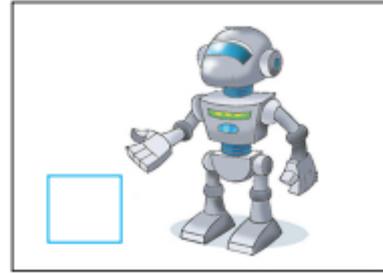
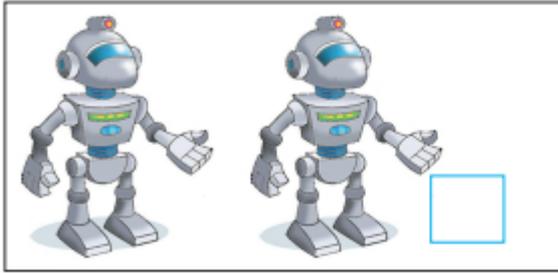
- Де їх менше? Яке число менше — 1 чи 2?

Записуємо так: $1 < 2$.

Читаємо так: «**Один менше двох**».

3. Запиши, скільки роботів зображено зліва. А скільки — справа? Де їх більше? Яке число більше — 2 чи 1?

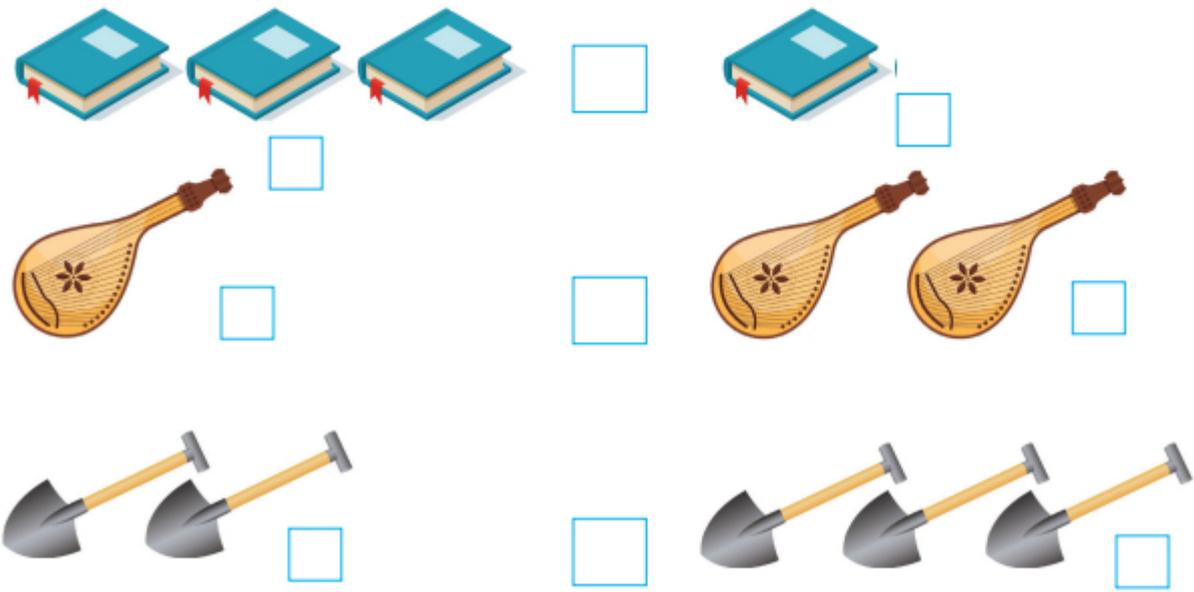

Записуємо так: $2 > 1$.

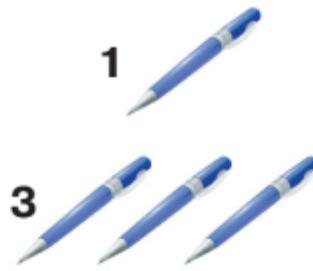
Читаємо так: «**Два більше одного**».

 Знаками « $>$ », « $<$ » позначаємо **нерівність**.
Гострий кінчик завжди «дивиться» на менше число!
 $1 < 2, 2 > 1$

4. Розглянь малюнки. Полічи предмети та порівняй. Упиши в порожні клітинки знак « $<$ » або « $>$ ». Хто користується цими предметами? Розкажи.

5. Порівняй числа в кожному малюнку. Упиши їх у порожні клітинки за зразком.

3 більше, ніж 2.

менше, ніж

більше, ніж

2 менше, ніж 3.

більше, ніж

менше, ніж

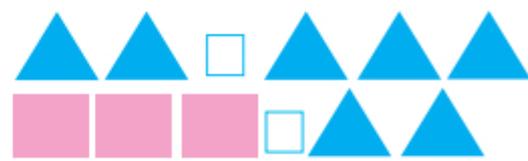
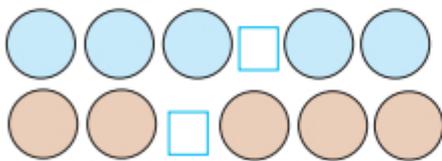

6. Виконай за зразком.

	>	>	>	>	>														
	<	<	<	<	<														

Завдання для самооцінювання

- Порівняй кількість предметів. Постав знак «>» чи «<».

- Познач правильні нерівності.

$3 > 2$

$1 < 3$

$3 > 1$

$2 > 2$

$2 < 3$

$1 < 2$

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

Порівняння чисел. Рівність. Знак « = ».
Написання цифр

1. Розгляньте малюнки. Полічіть кількість рушників і вишиванок.

- З'єднай вишиванку з рушником так, щоб утворилися пари.

Жодного предмета без пари не залишилося.
Отже, кількість рушників і вишиванок однакова.

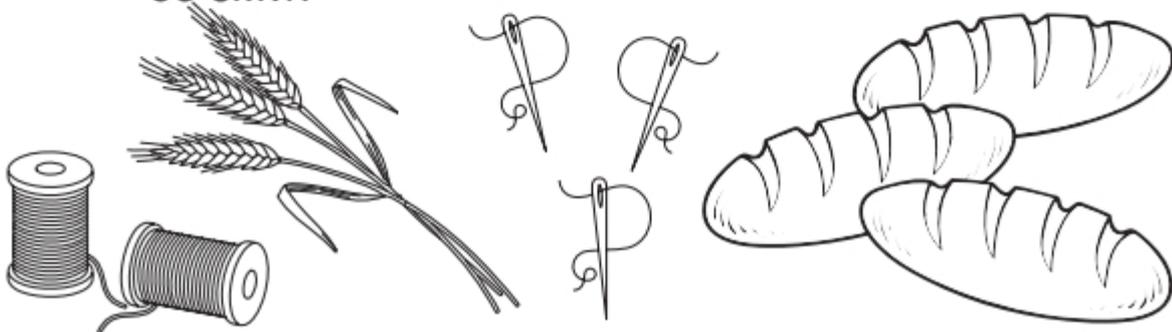
Ми отримали **рівність**: $3 = 3$.

Знак « $=$ » називаємо **дорівнює**. Він указує на однакову кількість предметів.

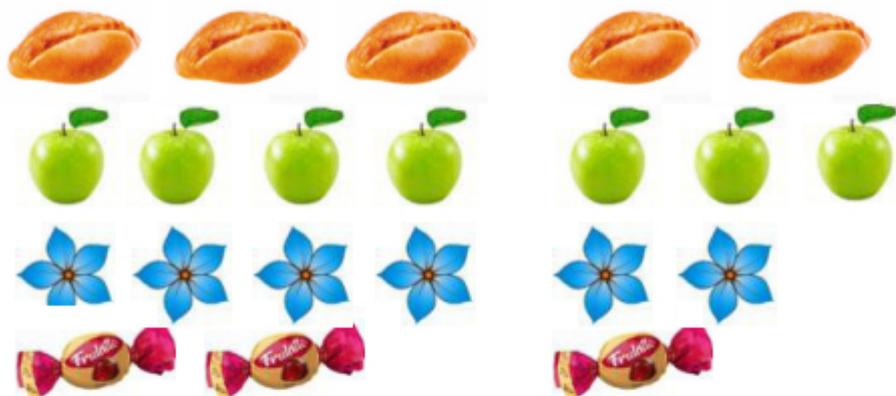
Рівність $3 = 3$ читаємо так: «**Три дорівнює трьом**».

2. Зафарбуй малюнки, між якими можна поставити знак « $=$ ». Люди яких професій використовують ці об'єкти?

 3. Домалюй об'єкти, щоб їхня кількість стала однаковою. Хто створює ці предмети?

4. Обведи об'єкт, який у майбутньому ти хотів би/хотіла б створювати. Назви власний.

5. Постав між числами відповідні знаки « > », « < », « = » .

3 ____ 2	2 ____ 2	3 ____ 3
1 ____ 3	3 ____ 1	2 ____ 3

6. Упиши в порожні клітинки відповідне число.

3 > ____	2 = ____	3 > ____
1 < ____	3 = ____	2 > ____

 7. Ким ви мрієте стати? Поділіться своєю мрією із сусідом/сусідкою по парті.

8. Виконай за зразком.

1 = 1																			
2 = 2																			
3 = 3																			

Завдання для самооцінювання

- Постав у порожні клітинки відповідні знаки « < » , « > » або « = ».

3		3

2		1

1		3

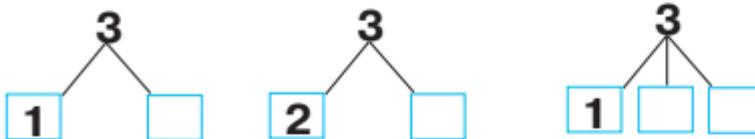
- Доповни речення за малюнком, використавши подані слова (усно).

Українці — нація _____ .

співуча працююча весела

- Упиши в порожні клітинки склад числа 3.

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

6. Запам'ятайте, які з вивчених цифр допоможуть вам у скрутних ситуаціях.

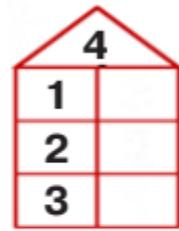
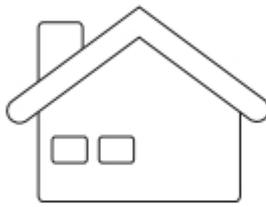
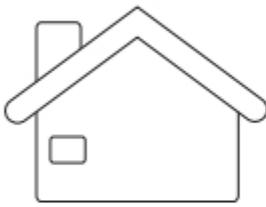

- Запиши в порожні клітинки відомі тобі числа.

7. Домалюй вікна в будинках так, щоб їх стало по 4. Упиши пропущене число в порожні клітинки.

8. Склади нерівності за малюнками. Упиши їх у порожні клітинки.

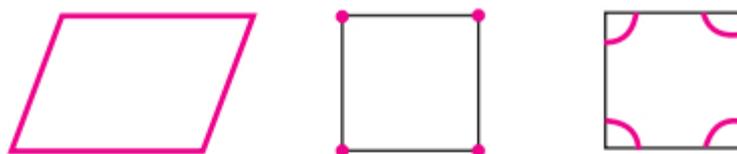

9. Розгляньте малюнки. Це — **чотирикутники**.

Чотирикутник має 4 сторони, 4 вершини, 4 кути.

- Які предмети, що оточують вас, мають форму чотирикутника? Назвіть їх (усно).

10. Виконай за зразком.

Завдання для самооцінювання

- Обведи правильну відповідь.
Між цифрами 2 і 4 стоїть цифра

1 2 3 4

- Розглянь малюнок. Ця фігура має

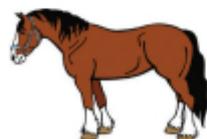

вершини

сторони

кути.

- Визнач, які тварини мають 4 ноги. Які об'єкти мають 4 ніжки? У кого зазвичай їх 4? (Усно.)

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

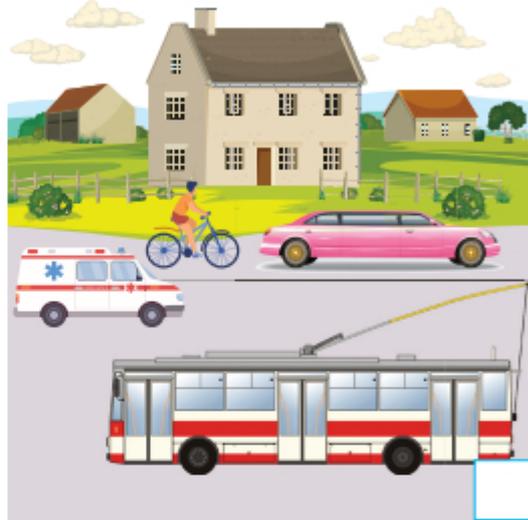

Склад чисел 2, 3, 4. Попереднє та наступне число. Складання нерівностей за малюнком

1. Розгляньте малюнки. Скільки машин випадково заїхало в місто та скільки в село? Куди більше заїхало випадкового транспорту (усно)?

- Склади й запиши нерівність за малюнками.

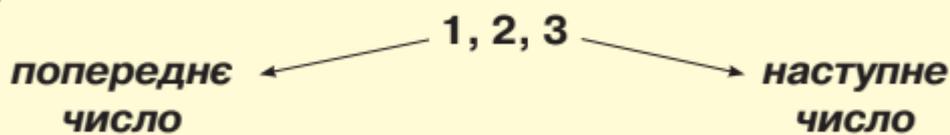

Попереднє число утворюємо відніманням одиниці.

Наступне число утворюємо додаванням одиниці.

Попереднє та наступне числа називаємо «**сусідами**» цього числа.

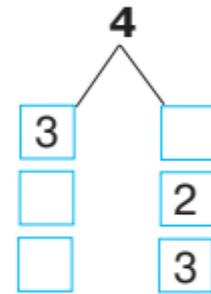
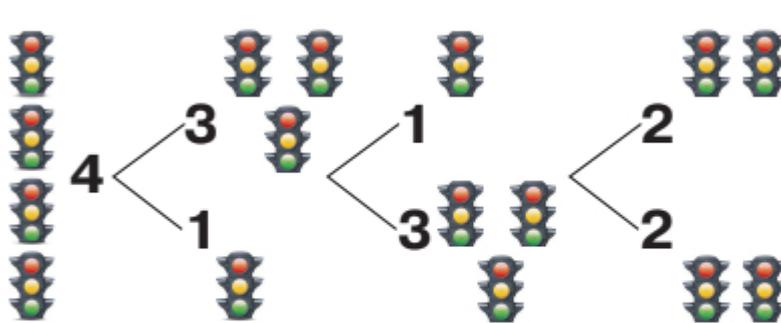
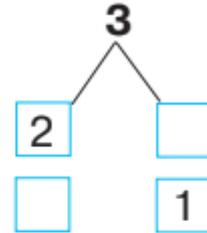
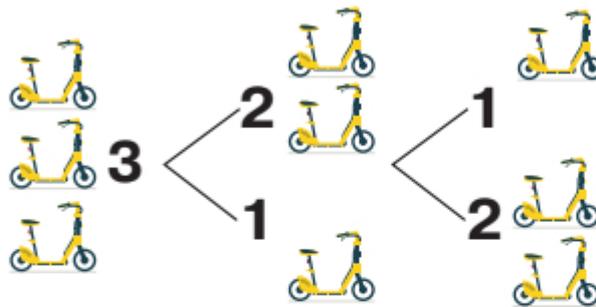
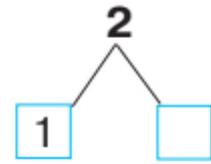
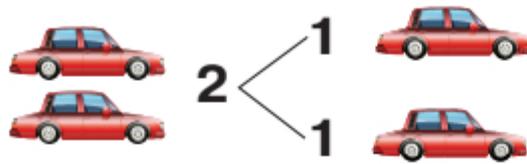

2. Розглянь малюнки. Упиши попереднє та наступне число.

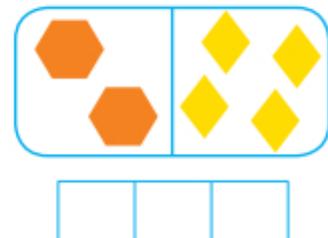
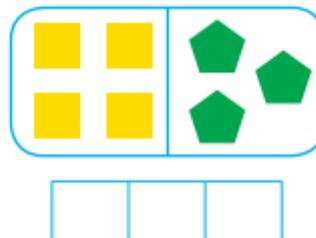
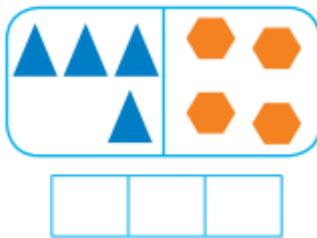
- Куди можуть їхати такі авто? Розкажи.

3. Розглянь склад чисел 2, 3, 4 та запам'ятай його. Запиши числа, які треба поставити в порожніх клітинках.

Завдання для самооцінювання

- Полічи кількість геометричних фігур у кожній групі. Порівняй і постав між ними відповідні знаки «<», «>» або «=».

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

Число та цифра 5. Поняття «п'ятий». Кількісна й порядкова лічба. Написання цифри 5

1. Полічіть, скільки членів сім'ї зображено на малюнку. Кого зображено п'ятим (усно)?

2. З'єднай цифру 5 із відповідними малюнками.

5

$$4 + 1 = 5$$

Число 5 — це число, яке складається з п'яťох одиниць.

Число 5 позначаємо цифрою 5.

3. Розфарбуй стільки квіток, скільки членів у твоїй родині.

4. Полічи членів сім'ї в прямому та зворотному напрямках (усно).

→ Перший — дідусь, ...

← П'ята — мама, ...

5. Гра «П'ятий «зайвий»». Обведи п'ятого «зайвого».

6. Назвіть числа від 1 до 5 (усно). Яке число наступне за числом 2? А за числом 4? Яке число передує числу 4? А числу 2? Запишіть.

7. Розглянь малюнок. Скільки членів сім'ї обідає? Скільки тарілок на столі? Полічи. Склади й запиши нерівність.

- Як ти піклуєшся про членів своєї сім'ї? Розкажи.

8. Розгляньте малюнки. Це — **п'ятикутники**.

П'ятикутник має 5 сторін, 5 вершин, 5 кутів.

9. Виконай за зразком.

5	5	5	5	5	5	5	5												
5	5	5	5	5	5	5	5												

Завдання для самооцінювання

- Напиши «сусідів» поданих чисел.

____	2	____

____	3	____

____	4	____

- Упиши в порожні клітинки відповідні знаки «<», «>» або «=».

3	____	3

3	____	1

2	____	3

2	____	5

4	____	2

2	____	2

1	____	4

5	____	4

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

Додавання чисел. Знак « + »

1. Полічіть, скільки дітей зліва (усно). Скільки справа? Скільки всього дітей?

$3 + 2 = 5$. Приклад на додавання читаємо так:

«Три плюс два дорівнює п'ятьом»

або: **«До трьох додати два буде п'ять».**

Знак «+» означає «**додати**», «**плюс**».

2. Розглянь малюнки. Склади приклади на додавання. Запиши.

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

3. Обчисли вирази. Визнач, які фарби обрав художник. З'єднай відповідь на палітрі з відповідним виразом.

$$2 + 1 = \square$$

$$3 + 1 = \square$$

$$1 + 1 = \square$$

$$2 + 2 = \square$$

$$4 + 1 = \square$$

$$3 + 2 = \square$$

4. Розглянь малюнки. Обчисли вирази. Визнач, хто з дітей та яку роботу любить виконувати вдома. З'єднай лініями.

		$2 + 2 = \square$		$3 + 1 = \square$	
		$4 + 1 = \square$		$1 + 4 = \square$	

Розкажіть сусіду/сусідці по парті, яку роботу ви любите виконувати вдома.

5. Розглянь малюнки. Обведи предмети, якими можна гратися вдома.

Завдання для самооцінювання

- Обчисли вирази.

$1 + 2 = \square$	$3 + 1 = \square$	$2 + 3 = \square$
$1 + 4 = \square$	$1 + 2 = \square$	$2 + 2 = \square$

- Назви геометричні фігури та впиши в порожні клітинки кількість кутів.

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

Склад числа 5. Складання виразів на додавання за малюнками

1. Допоможи з'ясувати, де працюють твої сусіди/сусідки. Обчисли вирази, з'єднавши віртуального сусіда/сусідку з місцем його/її роботи.

$3 + 1 = \square$

$1 + 1 = \square$

$3 + 2 = \square$

$2 + 1 = \square$

2. Розкажіть сусіду/сусідці по парті, де працюють ваші батьки. Чим корисна їхня праця для людей?

3. Заповни порожні клітинки.

5	4		2	
		3		1

5	1	2	3	4

4. Яку монету потрібно додати, щоб купити товар? Запиши.

5. Допоможи пекарю і перукарці зібрати свої речі. Обчисли вирази.

4

$3 + 2 = \square$

$2 + 2 = \square$

5

$3 + 1 + 1 = \square$

$3 + 1 = \square$

$2 + 1 + 1 = \square$

$4 + 1 = \square$

6. Допоможи сусідові на власному авто доїхати до заправки. Обчисли вирази.

$2 + 1 =$

$1 + 1 =$

$3 + 1 =$

$0 + 1 =$

$4 + 1 =$

Завдання для самооцінювання

- Упиши в порожні клітинки потрібне число.

5

5

5

5

- Обчисли вирази.

$2 + 3 = \square$

$4 + 1 = \square$

$1 + 4 = \square$

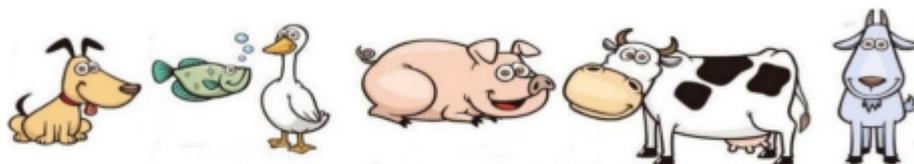
Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

Число та цифра 6. Поняття «шостий». Склад числа 6. Порівняння чисел. Написання цифри 6

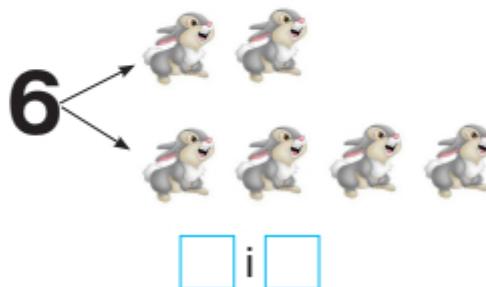
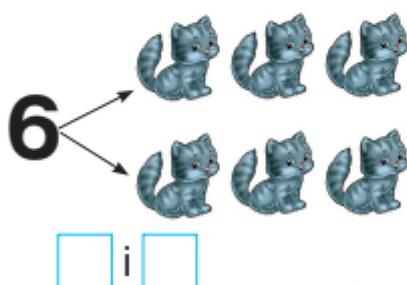
1. Розгляньте малюнки. Розкажіть, як можна скласти число 6 (усно). Скільки песиків зліва? Скільки справа? Порівняйте їхню кількість.

2. Обведи шосту тварину.

3. Розглянь малюнки. Поясни, на які два числа можна розкласти число 6. Запиши.

6

$$5 + 1 = 6$$

Число 6 — це число, яке складається із шести одиниць.

Число 6 позначаємо цифрою 6.

4. Обчисли вирази й допоможи козеняті перейти через річку.

$$4 + 2 = \square \quad 3 + 3 = \square \quad 3 + 1 = \square$$

$$2 + 2 = \square$$

$$5 + 2 = \square$$

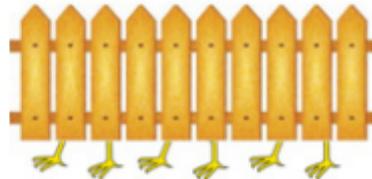
5. Поміркуй, скільки кроленят у кролиці. Склади й обчисли вираз.

$$\square + \square = \square$$

6. Скільки котів за парканом? Скільки курок за парканом? Упиши числа в порожні клітинки.

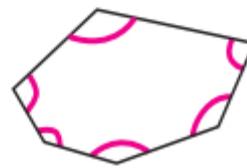

У тварин 4 ноги. У птахів 2 лапи. У комах 6 лапок.

7. Розгляньте малюнки. Це — **шестикутники**.

Шестикутник має 6 сторін, 6 вершин, 6 кутів.

8. Виконай за зразком.

	6	6	6	6	6	6	6												
6	6	6	6	6	6	6	6												

Завдання для самооцінювання

- Постав відповідні знаки « < » , « > » або « = ».

$5 \square 4$

$6 \square 1$

$6 \square 6$

$2 \square 6$

$6 \square 3$

$3 \square 6$

- До Всесвітнього дня захисту тварин діти збирали кошти на їжу для безпритульних тварин. Склади й запиши вирази на додавання: скільки коштів отримала кожна тварина. Обведи ту тварину, для якої ти найбільше зібрав/зібрала коштів.

Тіна

Фреді

Боня

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

Число та цифра 7. Поняття «сьомий».
Склад числа 7. Порівняння кількості об'єктів.
Написання цифри 7

1. Розгляньте малюнки. Розкажіть, як можна скласти число 7. Скільки хлібин зліва? Скільки справа? Порівняйте їхню кількість (*усно*).

2. Обведи сьомий персик.

3. Розглянь малюнки. Запиши, на які два числа можна розкласти число 7.

 і
 і
 і

4. Скільки вареників зображено на кожному малюнку? Обведи відповідне число.

4 5 6 7

4 5 6 7

4 5 6 7

7

$$6 + 1 = 7$$

Число 7 — це число, яке складається із семи одиниць.

Число 7 позначаємо **цифрою 7**.

5. Кожна нація має улюблену їжу. Обчисли вирази. З'єднай відповіді, і ти дізнаєшся, кому належить яка їжа.

6	5	4	3
$4 + 1 = \square$	$4 + 2 = \square$	$2 + 1 = \square$	$2 + 2 = \square$

6. **Завдання на вибір.** Обчисли вирази біля зображення тих рослин, з яких можна приготувати салат або компот.

$1 + 3 = \square$	$4 + 1 = \square$	$5 + 1 = \square$	
$3 + 2 = \square$	$3 + 1 = \square$	$2 + 3 = \square$	
$2 + 1 = \square$	$3 + 3 = \square$	$4 + 2 = \square$	$2 + 2 = \square$

Улюблена їжа українців та українок

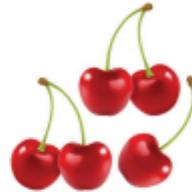
7. Порівняй групи об'єктів за кількістю. Упиши знаки «<», «>» або «=».

8. Виконай за зразком.

7	7	7	7	7	7	7	7										
7	7	7	7	7	7	7	7										

Завдання для самооцінювання

- Устав у порожні клітинки пропущені числа.

$\square < 6$

$4 = \square$

$4 < \square$

$\square < 5$

$\square > 6$

$3 < \square$

$5 < \square$

$5 > \square$

- Вартість кожного смаколика становить 6 грн. Скільки потрібно грошей для того, щоб його купити? Упиши числа.

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

Число та цифра 8. Поняття «восьмий». Склад числа 8. Написання цифри 8

- 1. Розгляньте малюнки. Розкажіть, як можна скласти число 8. Порівняйте кількість.

2. Обведи восьмий гриб.

3. Яке число «сховалося»? Упиши в порожні клітинки.

$$8 = 6 + \square$$

$$8 = 2 + \square$$

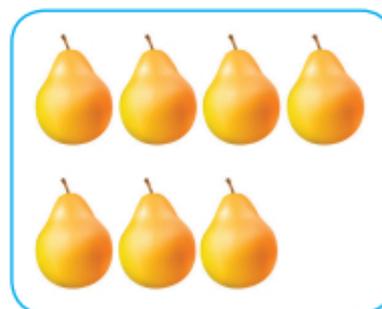
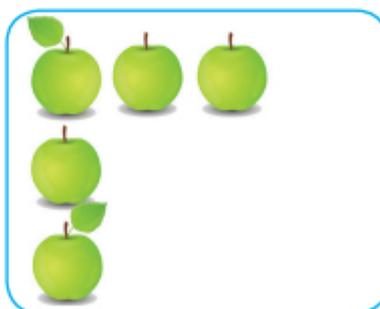
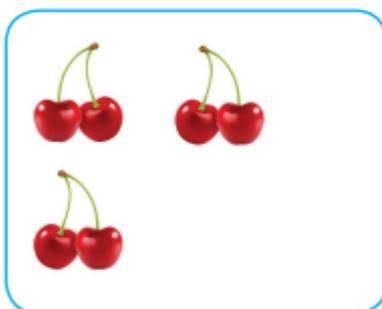
$$8 = 5 + \square$$

$$8 = 1 + \square$$

$$8 = 4 + \square$$

$$8 = 3 + \square$$

- 4. Домалюй об'єкти, щоб їх стало по 8 на кожній таці.

8

$$7 + 1 = 8$$

Число 8 — це число, яке складається з восьми одиниць.

Число 8 позначаємо цифрою 8.

Улюблена їжа українців та українок

5. Обчисли вирази. З'єднай відповіді, і ти дізнаєшся, коли їдять ці страви.

$4 + 4 = \square$	$3 + 4 = \square$	$4 + 2 = \square$	$5 + 3 = \square$	$3 + 2 = \square$

7

8

5

6

6. Обчисли вирази. Обведи синім кольором харчові продукти, які ти найбільше любиш.

$2 + 1 = \square$	$3 + 2 = \square$	$5 + 1 = \square$	$6 + 2 = \square$	$8 + 0 = \square$
$3 + 1 = \square$	$1 + 1 = \square$	$2 + 2 = \square$	$7 + 1 = \square$	$5 + 2 = \square$
$1 + 2 = \square$	$4 + 1 = \square$	$6 + 2 = \square$	$3 + 3 = \square$	$6 + 1 = \square$

7. Обчисли вирази, подані біля харчових продуктів. Обведи продукт, який ти вважаєш некорисним.

$3 + 2 = \square$

$4 + 1 = \square$

$5 + 2 = \square$

$4 + 2 = \square$

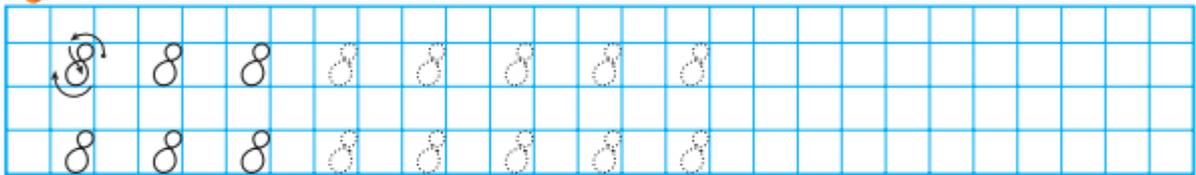
$7 + 1 = \square$

$6 + 2 = \square$

8. Виконай за зразком.

Завдання для самооцінювання

- Які купюри/монети тобі треба використати, щоб отримати 8 грн?

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

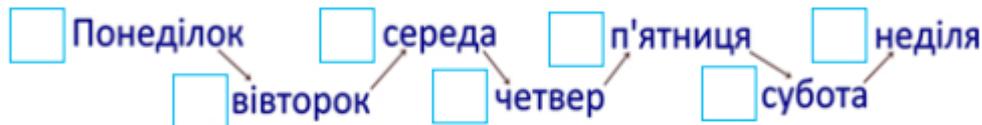
Дні тижня. Частини доби

1. Упиши пропущені числа.

- Скільки цифр написано в рядку?

2. Пронумеруй дні тижня. Запам'ятай їх по порядку.

3. Обчисли вирази. Відшукай «братів» і «сестер» понеділка.

«Брати»

$1 + 1 = \square$

$3 + 1 = \square$

$2 + 1 = \square$

$5 + 1 = \square$

$6 + 1 = \square$

$3 + 2 = \square$

«Сестри»

4. Дайте відповіді на запитання (усно).

- Який день тижня сьогодні? Який день тижня був учора? Який день настане завтра?
- Який другий день тижня; • п'ятий день тижня; • з якого дня розпочинається тиждень?
- Назвіть сусідів четвертого дня тижня.
- Доповніть речення: *Удома скрізь кипить робота, як почався день ...*
- Розшифруйте анаграму **дняіел**. Який день зашифровано? Який він по порядку?
- Розкажіть про свої улюблені заняття в неділю.

5. Скільки днів у тижні? Де трапляється це число?

Є сім веселих ноток,
У тижні днів теж сім.
Сім кольорів веселки —
Відомо вам усім.

- 7 кольорів у веселці;
- 7 днів у тижні;
- 7 нот у нотному стані;
- 7я — сім'я.

6. Визнач на малюнках частини доби. Назви їх. Як частини доби змінюють одна одну? Розкажи про свій розпорядок дня.

Завдання для самооцінювання

- Обчисли вирази та з'єднай відповіді з малюнками. До якої частини доби вони належать (усно)?

$3 + 1 = \square$

$3 + 2 = \square$

$2 + 2 = \square$

$4 + 2 = \square$

$6 + 1 = \square$

$5 + 1 = \square$

$3 + 3 = \square$

$4 + 1 = \square$

$2 + 3 = \square$

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

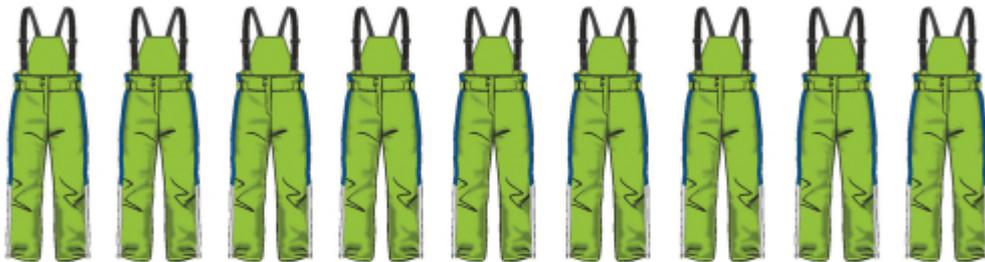
Число та цифра 9. Поняття «дев'ятий».
Склад числа 9. Написання цифри 9

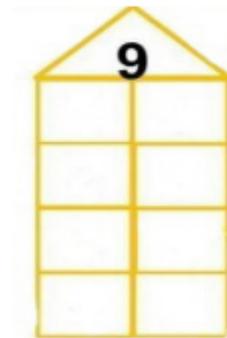
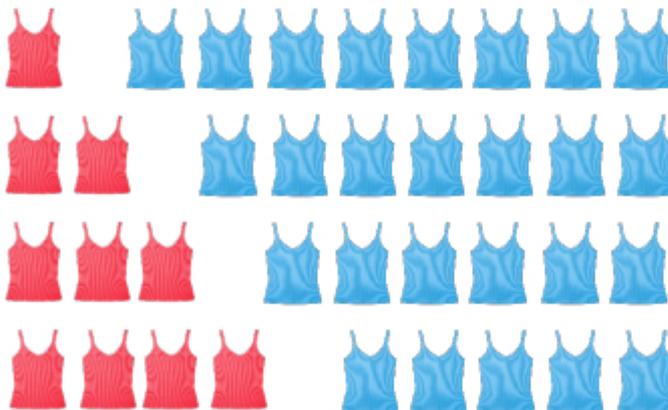
1. Розгляньте малюнки. Розкажіть, як можна скласти число 9 (усно). Скільки суконь є зліва? Скільки — справа? Порівняйте їхню кількість.

2. Обведи дев'ятий комбінезон.

3. Розглянь малюнки. Запам'ятай склад числа 9. Запиши його в порожні клітинки.

9

$$8 + 1 = 9$$

Число 9 — це число, яке складається з дев'яти одиниць.

Число 9 позначаємо **цифрою 9**.

4. Обчисли вирази. З'єднай їх із результатом, і ти дізнаєшся, який одяг візьмуть Дмитро та Марія в подорож.

Марія

9

 $5 + 4 = \square$

 $7 + 2 = \square$

 $6 + 3 = \square$

 $4 + 4 = \square$

 $7 + 1 = \square$

 $5 + 4 = \square$

 $5 + 3 = \square$

 $6 + 2 = \square$

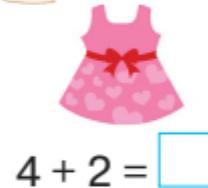
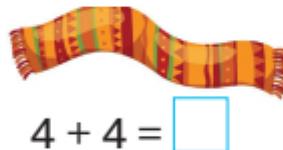
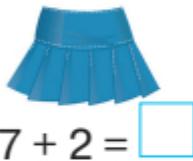
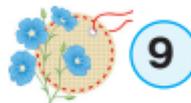

 $8 + 1 = \square$

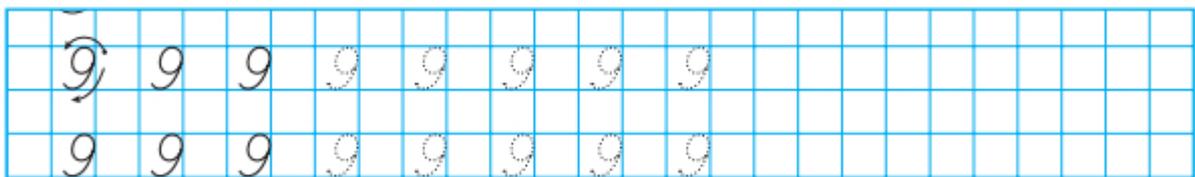
Дмитро

8

5. Обчисли вирази. З'єднай їх із результатом, і ти дізнаєшся, із чого виготовлено одяг.

6. Виконай за зразком.

Завдання для самооцінювання

- Познач варіант, де правильно записано склад числа 9.

3, 3

6, 1

7, 2

4, 4

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

Число 10. Поняття «десятий». Склад числа 10. Порівняння кількості об'єктів. Написання числа 10

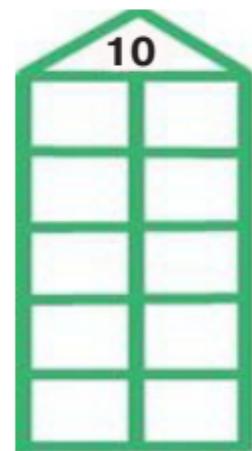
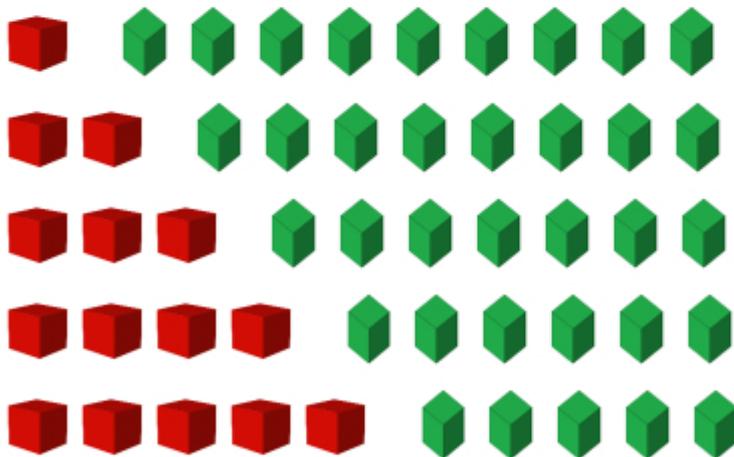
1. Розгляньте малюнок. Розкажіть, як можна скласти число 10 (усно). Порівняйте кількість.

2. Розглянь малюнки. Домалюй десятий об'єкт у кожному рядку.

3. Розглянь малюнки. Запам'ятай склад числа 10. Запиши його в порожні клітинки.

10

$$9 + 1 = 10$$

Число 10 — це число, яке складається з десяти одиниць.

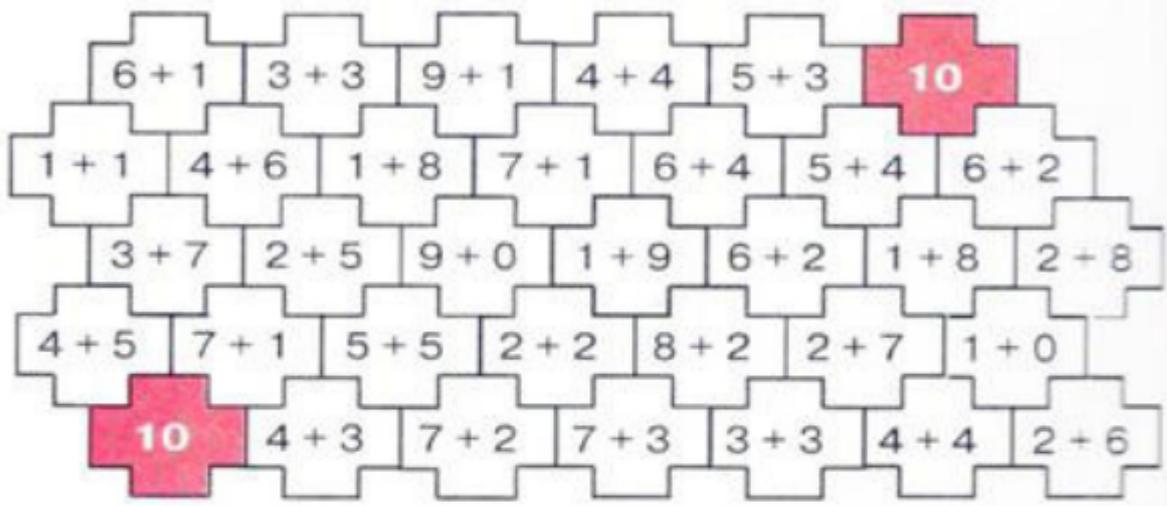
Число 10 позначаємо цифрами 1 і 0.

4. Полічи та запиши кількість літаків.

5. Обчисли вирази й зафарбуй ті пазли, у яких записано склад числа 10.

6. Обчисли вирази, підставивши замість предметів числа. Запиши результат у порожні клітинки.

= 2

= 3

= 5

= 6

+ =

+ =

+ =

+ =

+ =

+ =

+ =

+ =

7. Обчисли вирази. «Збери» їх до відповідних кошиків. Порівняй їхню кількість. Запиши нерівність.

9

  $8 + 2 = \square$

  $5 + 4 = \square$

  $9 + 1 = \square$

  $7 + 2 = \square$

  $6 + 4 = \square$

  $5 + 5 = \square$

10

8. Виконай за зразком.

10	10	10	10	10	10						
10	10	10	10	10	10						

Завдання для самооцінювання

- Упиши в порожні клітинки склад числа 10.

10	9		4		8	
		7		5		6

- Обчисли вирази.

+ 1 = 10

8 + = 10

4 + = 10

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

Віднімання чисел. Знак «-»

1. Полічіть, скільки кульок було в Оленки (усно). Скільки полетіло? Скільки залишилося?

$$3 - 1 = 2$$

Приклад на віднімання читаємо так: «**Три мінус один дорівнює двом**» або: «**Від трьох відняти один буде два**».

Знак «-» означає «**відняти**», «**мінус**».

2. Розглянь малюнок. Обчисли вираз і запиши відповідь у порожні клітинки.

3. Обчисли вирази. З'єднай відповіді з відповідною цифрою біля дітей, і ти дізнаєшся, хто чим любить займатися у вільний час.

$7 - 2 = \square$

$6 - 3 = \square$

$10 - 4 = \square$

$8 - 1 = \square$

Оксана

Олег

Павло

Іра

Лео

4. Обчисли вирази. З'єднай відповіді із цифрою на повітряному змієві.

$3 - 2 = \square$

$7 - 6 = \square$

$7 - 4 = \square$

$10 - 5 = \square$

$8 - 3 = \square$

$6 - 3 = \square$

5. Постав у порожні клітинки знаки «<», «>» або «=».

$3 + 3$	$\square$	7	$4 + 4$	$\square$	8
$8 + 2$	$\square$	9	$3 + 1$	$\square$	5

6. Постав у порожні клітинки знак «+» чи «-».

$4 \square 2 = 2$

$8 \square 2 = 6$

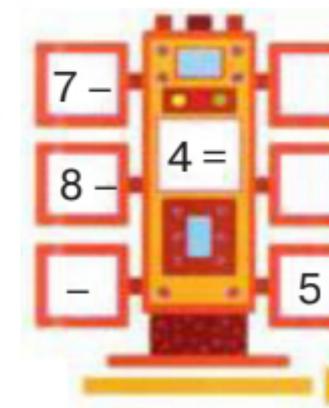
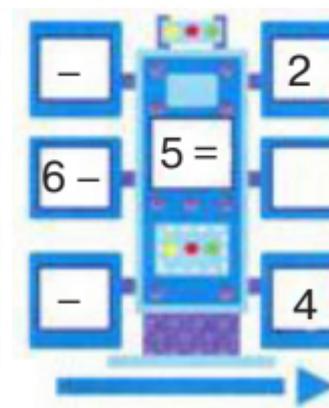
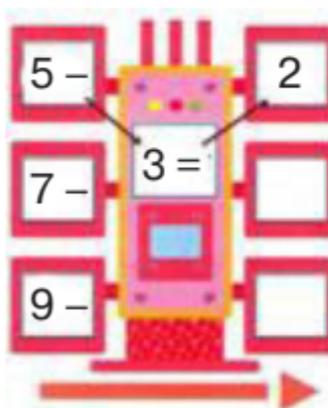
$7 \square 1 = 8$

$5 \square 1 = 6$

$9 \square 3 = 6$

$4 \square 2 = 6$

7. Розглянь малюнки. Упиши в порожні клітинки пропущені числа (за зразком).

8. Обчисли вирази. З'єднай відповіді з відповідною цифрою та забий гол у ворота.

$9 - 1 - 2 = \square$

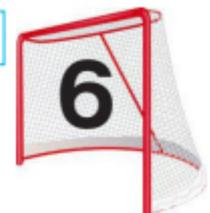
$8 - 1 - 1 = \square$

$6 - 1 = \square$

$10 - 5 = \square$

$7 - 2 = \square$

$7 - 1 = \square$

9. Обчисли вирази.

$7 - 5 = \square$

$7 - 4 = \square$

$6 - 2 = \square$

$7 - 2 = \square$

$7 - 3 = \square$

$6 - 4 = \square$

$6 + 3 = \square$

$5 + 4 = \square$

$9 + 1 = \square$

$9 - 6 = \square$

$9 - 5 = \square$

$10 - 1 = \square$

$9 - 3 = \square$

$9 - 4 = \square$

$10 - 9 = \square$

Завдання для самооцінювання

- Якщо від 10 відняти 2, то отримаємо

7

9

8

6

- Установи відповідність між виразом та його значенням. З'єднай.

$9 - 2 = \square$

2

$5 - 3 = \square$

6

$7 - 1 = \square$

7

$6 - 5 = \square$

1

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

**Число й цифра 0. Віднімання рівних чисел.
Порівняння кількості об'єктів**

 1. Розгляньте малюнки. Розкажіть, що сталося зі стручками гороху (усно).

- На кущі гороху, який посадив Котигорошко, уродило 3 стручки. У стручках було по 3 горошини.

1-й стручок

$$3 - 1 = 2$$

2-й стручок

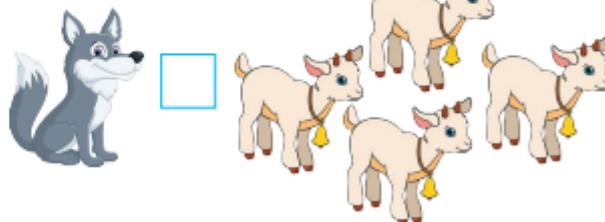
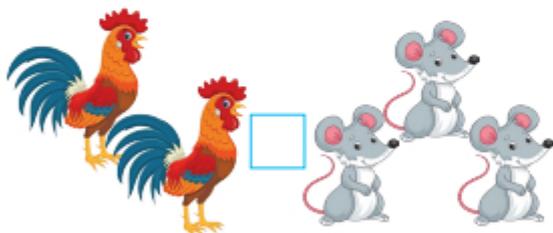
$$3 - 2 = 1$$

3-й стручок

$$3 - 3 = 0$$

2. Постав у порожні клітинки знаки «<», «>» або «=».

3. Обчисли вирази.

$$5 - 5 = \square$$

$$3 - 3 = \square$$

$$1 - 1 = \square$$

$$2 - 2 = \square$$

$$4 - 4 = \square$$

$$0 - 0 = \square$$

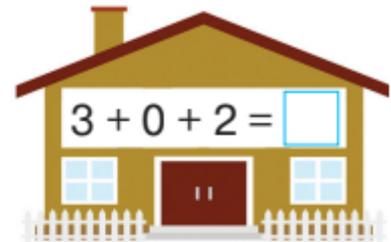
$$7 - 7 = 0$$

Коли віднімають
два однакові числа,
то в результаті
буде **0**.

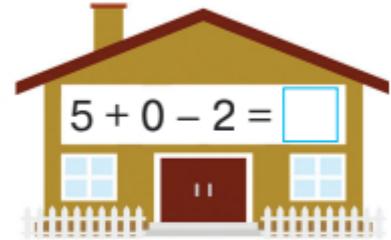
При лічбі нулю дісталось
Не багато і не мало,
І не рідко, і не густо.
Нуль — ніщо, ніскільки, пусто!
Хай же знає вся малеча:
Нуль — це просто порожнеча.

4. Розглянь малюнки. Обчисли вирази, і ти дізнаєшся, у якій калюжі бавилися і в яких будинках жили поросята. З'єднай відповіді з відповідною цифрою.

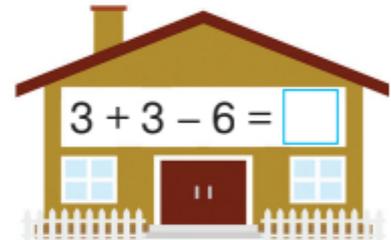
$$3 - 3 = \square$$

$$3 - 0 = \square$$

$$5 + 0 = \square$$

5. Обведи в кожному рядку лише ті приклади, що дають у результаті зазначене число.

1	$8 - 7$	$1 + 2$	$3 - 2$
2	$1 + 3$	$5 - 2$	$6 - 4$
3	$6 - 3$	$2 + 2$	$2 + 1$
4	$2 + 3$	$3 + 1$	$2 + 2$
5	$2 + 3$	$4 + 2$	$8 - 3$
6	$9 - 4$	$8 - 2$	$4 + 3$
7	$9 - 2$	$5 + 3$	$6 + 2$
8	$5 + 3$	$9 - 4$	$2 + 6$
9	$10 - 3$	$6 + 3$	$5 + 5$
10	$7 + 3$	$5 + 6$	$6 + 4$

6. Порівняй числа та вирази. Постав відповідні знаки «<», «>» або «=» (за зразком).

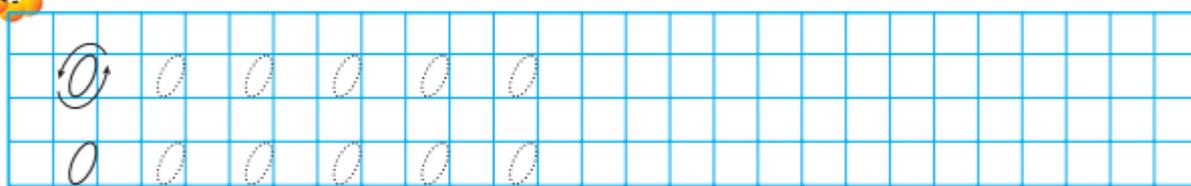
$1 > 0$ $0 \square 1$ $5 \square 4$ $0 \square 2 - 2$ $9 - 3 \square 8$
 $2 = 2$ $0 \square 9$ $0 \square 0$ $6 - 6 \square 3$ $4 + 2 \square 4$

7. Порівняй числа. Постав відповідні знаки «<», «>» або «=».

$8 \square 7$ $9 \square 4$ $4 \square 7$ $8 \square 9$
 $1 \square 0$ $5 \square 4$ $5 \square 6$ $2 \square 6$
 $5 \square 9$ $3 \square 2$ $2 \square 1$ $6 \square 7$

8. Виконай за зразком.

Завдання для самооцінювання

- Обчисли вирази. До рукавички потраплять тварини, біля яких записаний вираз із значенням 10. З'єднай рукавичку із зображеннями цих тварин.

$8 + 2 = \square$

$5 + 1 = \square$

$6 + 3 = \square$

$7 + 3 = \square$

$5 + 5 = \square$

$6 + 4 = \square$

$9 + 1 = \square$

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

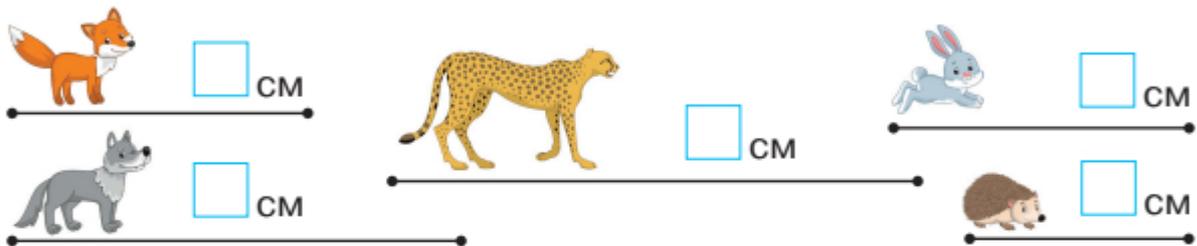

Сантиметр. Вимірювання довжини відрізків. Незамкнені й замкнені ламані лінії

1. Запиши числа в порожніх клітинках у порядку їхнього зростання.

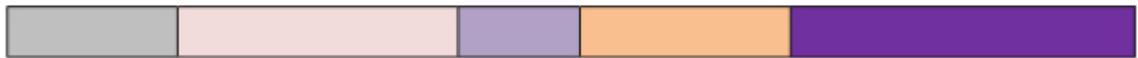
5, 8, 7, 4, 3, 6, 9, 1, 2

2. Розглянь малюнки. Назви тварин, які брали участь у змаганні. Вимірй довжини відрізків. Запиши.

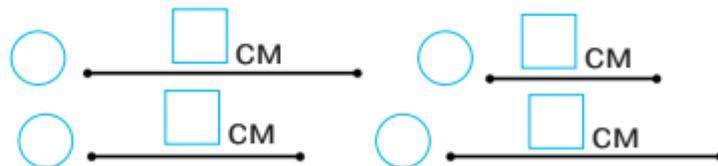

- Хто пройшов найдовший шлях? _____
- Хто — найкоротший? _____
- Які тварини пройшли однаковий шлях? _____

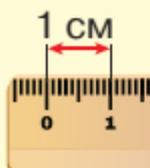
3. Вимірй лінійкою довжини різнокольорових прямокутників. Запиши відповідь.

 4. Вимірй довжину кожного поданого відрізка. Познач відрізки однакової довжини.

Лінійка — прилад для вимірювання.

1 сантиметр

Довжину, ширину та висоту предметів можна вимірювати **сантиметрами**.

5. Виміряй довжину кожного об'єкта. У яких казках вони трапляються?

см

см

см

см

- Яка довжина найкоротшого об'єкта?
- Яка довжина найдовшого?
- Які предмети однакової довжини? _____
- Накресли відрізки відповідних довжин.

Колосок	
Ріпка	
Рукавичка	
Яйце	

6. Кривенька качечка в гнізді залишила пір'я. Виміряй довжину пір'їн.

7. Виміряй шлях мишенят. Запиши вирази. Чий шлях довший?

Круть

см

см

см

см

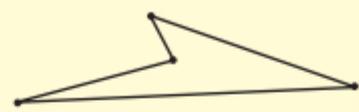
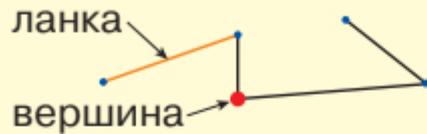
Верть

Круть

Верть

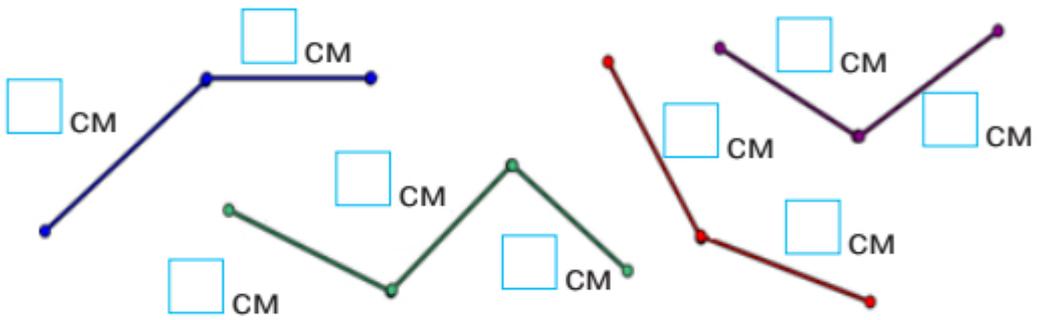
Ламана лінія складається з відрізків, які називають **ланками**. Кінці ланок ламаної — це **вершини ламаної**.

Незамкнена ламана.
4 ланки. 5 вершин.

Замкнена ламана.
4 ланки. 4 вершини.

8. Обчисли довжину ланок ламаної. Запиши відповідь у порожні клітинки.

9. Познач ламану, що складається із чотирьох ланок.

Завдання для самооцінювання

- Познач незамкнену ламану. Скільки в неї ланок? Запиши. Побудуй удома з олівців замкнену ламану.

Оціни свої навчальні досягнення, обвівши смайлик.

Узагальнення до розділу

- Заповни таблицю, поставивши в колонках знаки так («+») або ні («-»).

Я вмію порівнювати кількість предметів (більше, менше, порівну).	
Я вмію розпізнавати числа від 0 до 10.	
Умію писати цифри від 0 до 9.	
Я знаю склад чисел від 2 до 10.	
Я вмію додавати та віднімати в межах 10.	
Я вмію вимірювати довжини відрізків.	
Я знаю дні тижня.	
Я вмію розпізнавати замкнені й незамкнені лінії.	
Я розпізнаю державні та народні символи України.	
Я знаю традиційну й обрядову їжу українців/українок.	
Я розпізнаю український народний одяг.	
Я знаю героїв/героїнь українських народних казок.	

Зміст

Від авторок	3

ШКОЛА ВІДЧИНЯЄ ДВЕРІ НАМ СВОЇ

Ознайомлення зі школою. Лічба. Підготовчі вправи до написання цифр	4
Спільні та відмінні ознаки об'єктів. Поділ на групи. Лічба. Пряма, крива й ламана лінії.	7
Ознаки та властивості об'єктів. Форма, розмір, колір. Об'єднання об'єктів у групи за певною ознакою. Лічба.	9
Розміщення об'єктів. Порівняння об'єктів за величиною («більший — менший», «вищий — нижчий»). Лічба	11
Лічба. Розміщення об'єктів у просторі (<i>над, на, під, біля, за</i>)	13
Порівняння об'єктів за довжиною, шириною та висотою. Лічба	16
Порівняння кількості об'єктів (<i>більше, менше, порівну</i>). Лічба	18
Поняття «стільки само», «стільки, скільки»	20
Узагальнення до розділу	23

УКРАЇНА — НАША БАТЬКІВЩИНА

Число й цифра 1. Поняття «один — багато», «перший». Написання цифри 1	24
Число й цифра 2. Поняття «другий». Точка, пряма, промінь, відрізок. Написання цифри 2	27
Число й цифра 3. Поняття «третій». Склад числа 3. Написання цифри 3. Розпізнавання геометричних фігур	31
Порівняння чисел. Нерівність. Знаки « < », « > ». Написання цифр	34

Порівняння чисел. Рівність. Знак « = ». Написання цифр	37
Число та цифра 4. Поняття «четвертий». Складання нерівності за малюнком. Написання цифри 4.	40
Склад чисел 2 , 3, 4. Попереднє та наступне число. Складання нерівностей за малюнком	43
Число та цифра 5. Поняття «п'ятий». Кількісна й порядкова лічба. Написання цифри 5	45
Додавання чисел. Знак « + »	48
Склад числа 5. Складання виразів на додавання за малюнками	50
Число та цифра 6. Поняття «шостий». Склад числа 6. Порівняння чисел. Написання цифри 6	52
Число та цифра 7. Поняття «сьомий». Склад числа 7. Порівняння кількості об'єктів. Написання цифри 7	55
Число та цифра 8. Поняття «восьмий». Склад числа 8. Написання цифри 8	58
Дні тижня. Частини доби	61
Число та цифра 9. Поняття «дев'ятий». Склад числа 9. Написання цифри 9	63
Число 10. Поняття «десятий». Склад числа 10. Порівняння кількості об'єктів. Написання числа 10	65
Віднімання чисел. Знак «-»	68
Число й цифра 0. Віднімання рівних чисел. Порівняння кількості об'єктів	71
Сантиметр. Вимірювання довжини відрізків. Незамкнені й замкнені ламані лінії	74
Узагальнення до розділу	77

Навчальне видання

*ПРОШКУРАТОВА Тамара Сергіївна
ПАРХОМЕНКО Аліна Валеріївна*

МАТЕМАТИКА

Навчальний посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(У 3-х частинах)
Частина 1

Схвалено для використання в освітньому процесі

Редакторка *Н. Забаштанська*
Художня редакторка *О. Андрущенко*
Комп'ютерна верстка *Л. Ткаченко*
Коректорки *С. Бабич, І. Барвінок*

Формат 84×108/16.
Ум. др. арк. . Обл.-вид. арк. .
Наклад прим.
Зам. №

